

TYÖVOIMASELVITYS 2020
TERVEYSKESKUSTEN
HAMMASLÄÄKÄRITILANNE
LOKAKUUSSA

Suomen Hammaslääkäriliitto
Finlands Tandläkarförbund

TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRITILANNE LOKAKUUSSA 2020

- Työvoimaselvitys toteutettiin Suomen Hammaslääkäriliiton, sosiaali- ja terveysministeriön, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja KT Kuntatyönantajien yhteistyönä
- Kysely lähetettiin terveyskeskusten johtaville hammaslääkäreille, joilta tiedusteltiin työvoimatilanteesta keskiviikkona 7.10.2020
- Terveyskeskuksia oli yhteensä 114, joista kaikista saatiin vastaus
 - 1 kuntayhtymä = 1 terveyskeskus; vuoden 2005 selvityksessä oli vielä 254 terveyskeskusta!
- Myös ostopalvelujen käyttöä ja ulkoistettujen hammashoitoloiden työvoimatilannetta selvitettiin

MÄÄRITTELYJÄ

- **Vaje**
 - Virkaan ei ole saatu vakituista hammaslääkäreitä, sijaista eikä myöskään vuokratyövoimaa
- **Vuokratyö**
 - Hammaslääkäriä on ostettu työvoimaa vuokraavilta yrityksiltä
- **Ostopalvelu**
 - Hammaslääkäripalveluja on ostettu yksityissektorilta tai toiselta terveyskeskukselta
- **Virka**
 - Käytetään virka-termiä, vaikka huomattava osa hammaslääkäreistä on työsuhteessa; synonyymina **vakanssi**

VAJEEN MÄÄRITTELY

- Vaje koostuu **kahdesta** eri osasta:
 - **Sijaisvaje** = vakinaisesti tai määräaikaisesti täytetty virka tai toimi, jonka haltija on tilapäisesti poissa työstä eikä sijaista saatu, vaikka tarvetta olisi ollut
Lasketaan: 2.3 (Hammaslääkärille ei saatu/saada sijaista)
 - **Ei viranhaltijaa** = virkaan tai toimeen ei ole saatu hammaslääkärinä eikä edes vuokratyövoimaa
Lasketaan: 3.1 (Virkaa/tointa ei hoida kukaan) + 3.3 (Virkaa/tointa hoitaa suuhygienisti) + 3.5 (Virka/toimi on jäädytetty, koska siihen ei ole saatu hammaslääkärinä)

MUUTOS VAKANSSILASKENNASSA VUODESTA 2017 LÄHTIEN

- Terveyskeskuksissa työskentelevien hammaslääkärien työaika piteni 1.2.2017 37 viikkotunnista 38,25 viikkotuntiin (38 t 15 min.)
- Työajan pidennyksen myötä vuosina 2005 – 2016 vs. 2017–yhdessä hammaslääkäriin laskennallinen työpanos on siis erisuuri; muutos heijastui hieman myös vakanssien kokonaismäärään
- Hammaslääkäriliiton työmarkkinatutkimuksen (2019) mukaan päätoimessa tehty viikkotuntimäärä terveyskeskuksissa on keskimäärin 35,6 tuntia; osa-aikatyötä tekevät laskevat keskiarvoa

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIEN VIRAT JA -TOIMET 7.10.2020 (SULUISSA 2.10.2019 LUVUT)

Kaikki virat ja toimet
2 016 (2 011)

Viran-/
toimenhaltija
työssä
1 684 (1 623)

Viran-/toimenhaltija
tilapäisesti poissa työstä
219 (289)

Virka tai toimi avoin
112 (99)

Sijaisia tai ei
sijaistarvetta
162 (230)

Vuokratyövoima
15 (18)

Sijaista haettiin
– ei saatu
42 (41)

Jäädetytty tai ei
tarvetta täyttää
29 (17)

Vuokratyövoima
22 (22)

Viralla / toimella
ei haltijaa
tai shg hoitaa
61 (60)

Lisäksi erikoishammaslääkäreiden vakansseja 223 (240), joista avoimena 25 (27)
+ ostopalvelut laskennallisina vakansseina: normaaliin toimintaan 80 (60), erikoishammashoittoon 28 (22), päivystykseen säännöllisen työajan ulkopuolella 28 (39)
+ ulkoistetut hammashoitolat laskennallisina vakansseina 81 yleishml (90) + 6 erikoishml (4)

TERVEYSKESKUSTEN ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIVAKANSSIT JA NIIDEN TÄYTTÖ 7.10.2020 (2.10.2019)

	EHL / Kliiniset erikoisalajat	EHL / Oikomis- hoito	EHL / Suukirurgia	EHL / Terveystenhoito
Työpaikalla 7.10.2020	60 (59)	79 (79)	13 (13)	30 (31)
Tilapäisesti poissa	5 (9)	10 (16)	1 (3)	1 (4)
Virka/toimi on avoin	6 (5)	16 (17)	3 (3)	1 (2)
Virkoja ja toimia yhteensä	71 (73)	105 (113)	17 (18)	32 (37)

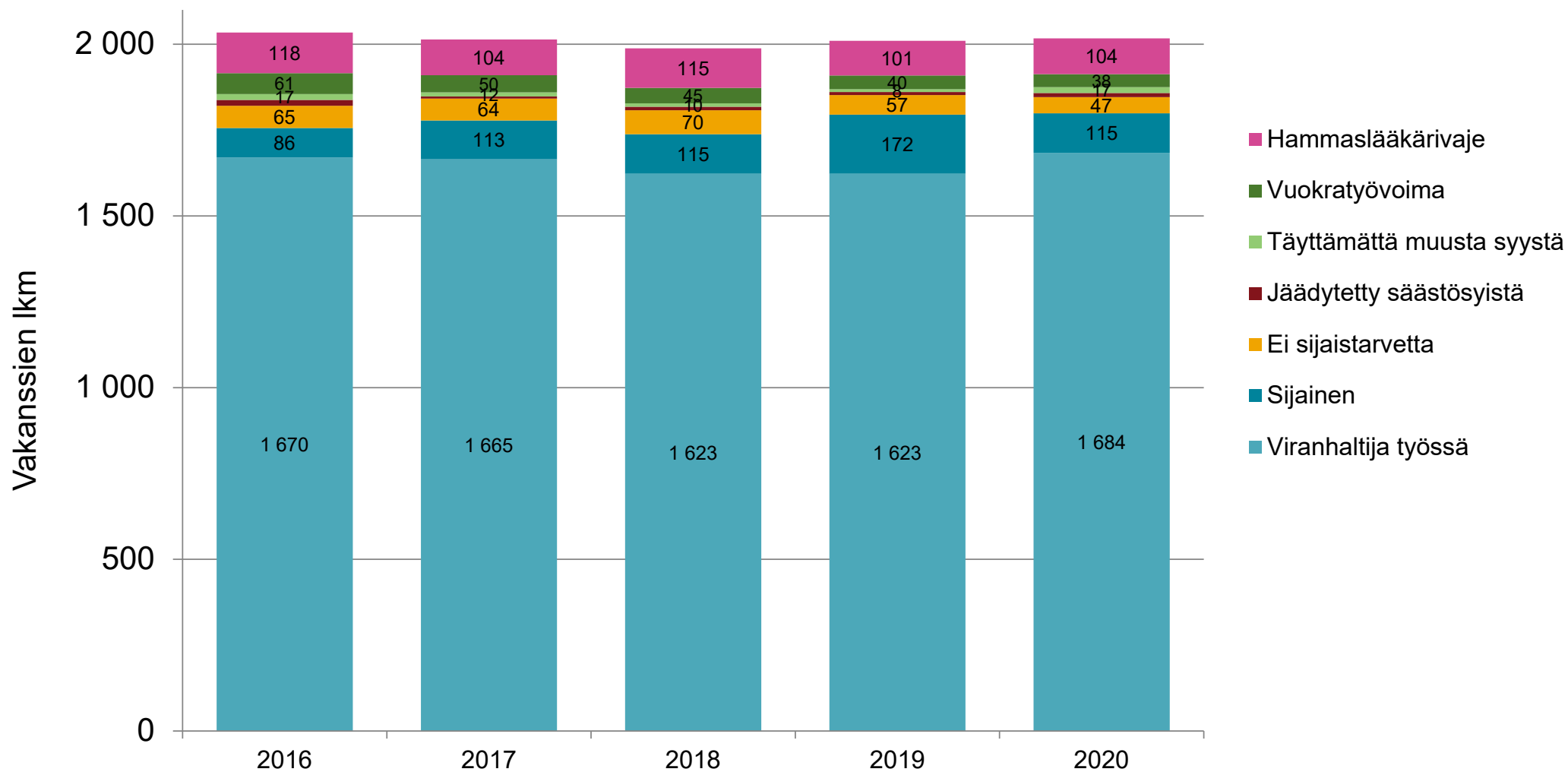

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIEN VIRAT JA TOIMET LOKAKUUN ALUSSA 2016 – 2020

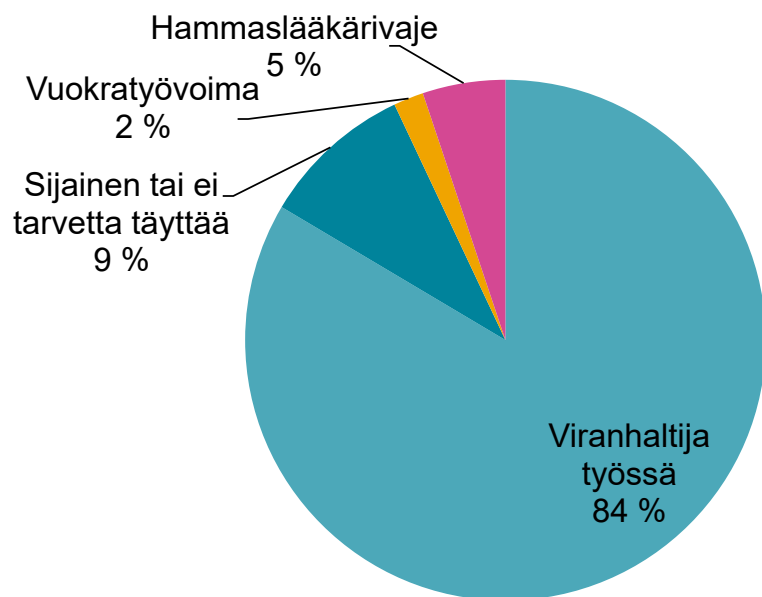
Virat ja toimet	2016 N	%	2017 N	%	2018 N	%	2019 N	%	2020 N	%
Viranhaltija työssä	1 670	82,1	1 665	82,7	1 623	81,6	1 623	80,7	1 684	83,5
Sijainen	86	4,2	113	5,6	117	5,9	172	8,6	115	5,7
Ei sijaistarvetta	65	3,2	64	3,2	70	3,5	57	2,8	47	2,3
Jäädetytty säästösyistä	17	0,8	6	0,3	10	0,5	9	0,4	12	0,6
Täyttämättä muusta syystä	17	0,8	12	0,6	10	0,5	8	0,4	17	0,8
Vuokratyövoima	61	3,0	50	2,5	45	2,3	40	2,0	38	1,9
Hammaslääkärivaje	118	5,8	104	5,2	115	5,8	101	5,0	104	5,1
Yhteensä	2 034	100	2 015	100	1 990	100	2 011	100	2 017	100

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIN VAKANSSIT KYSELYPÄIVÄNÄ 2016 – 2020 (KUNNALLINEN PALVELUTUOTANTO)

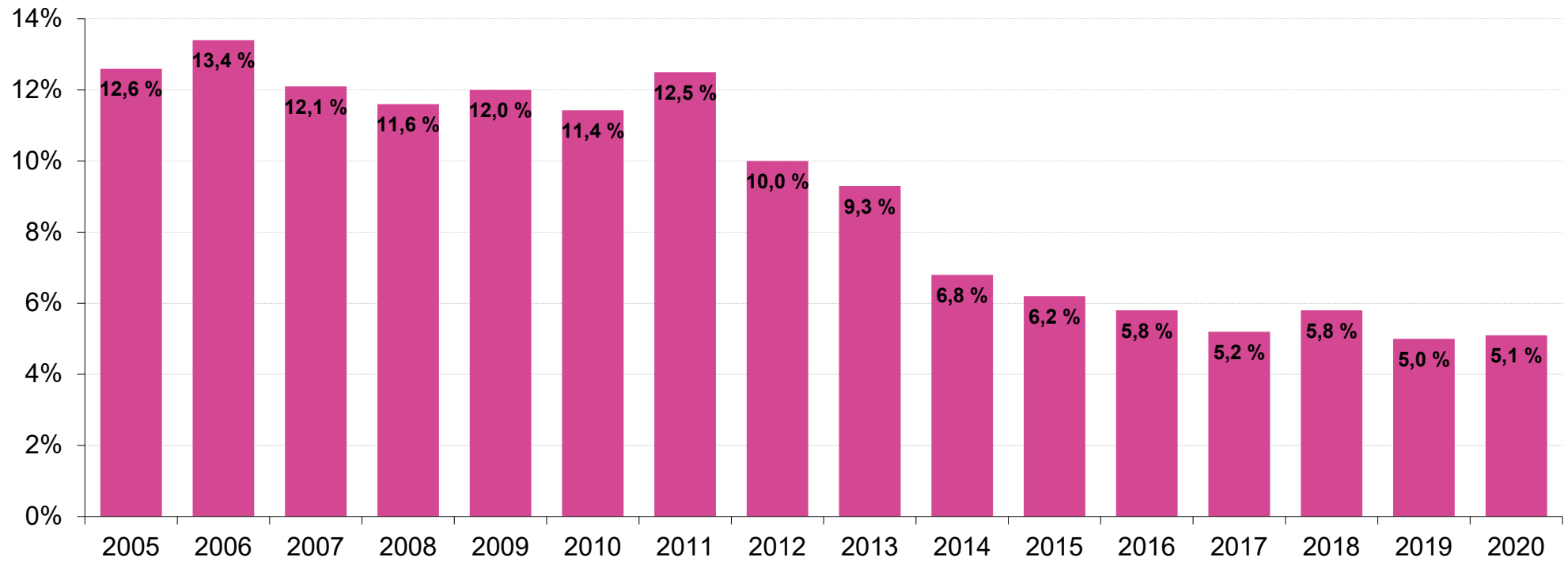
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIEN VIRAT JA TOIMET 7.10.2020

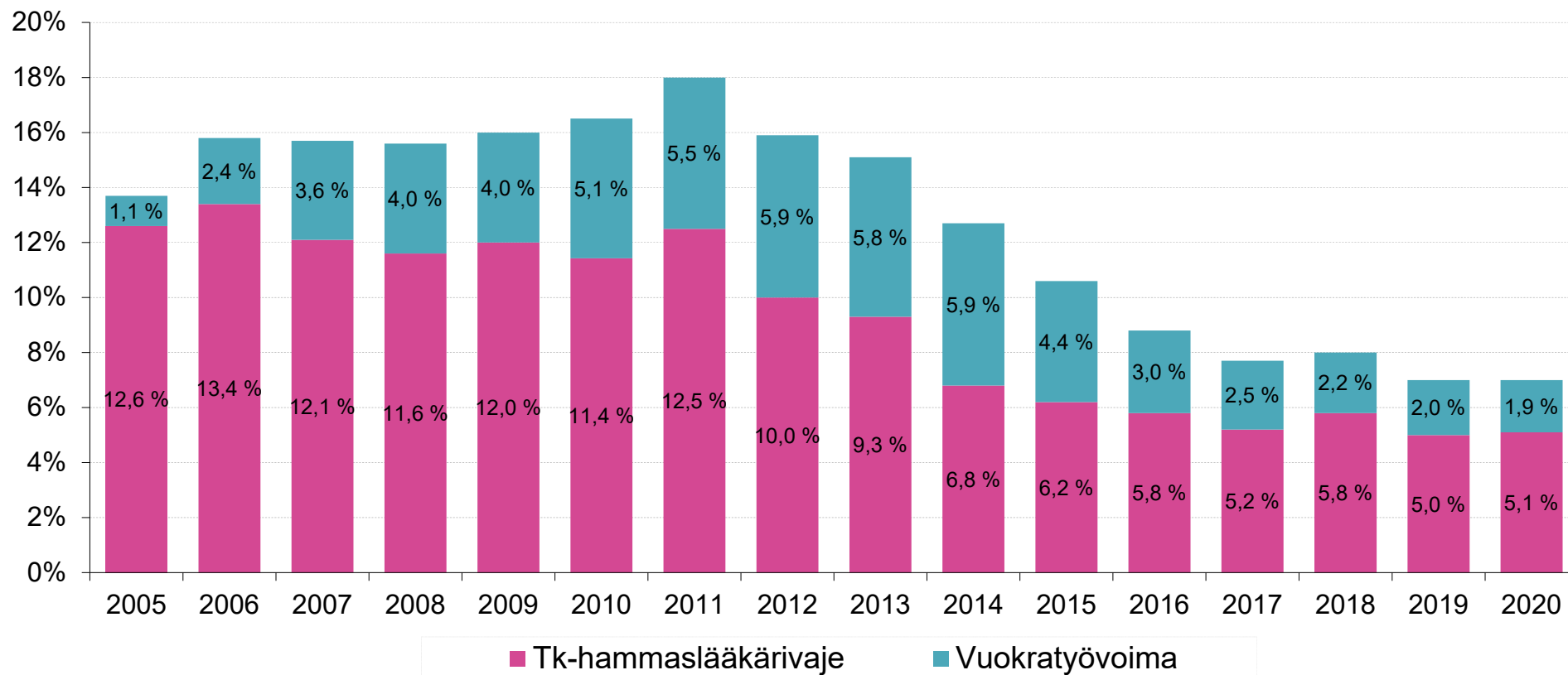
Virat ja toimet	Lkm	%
Viranhaltija työssä	1 684	83,5
Sijainen tai ei sijaistarvetta/ tarvetta täyttää	191	9,5
Vuokratyövoima	38	1,9
Hammaslääkärivaje	104	5,1
Yhteensä	2 016	100

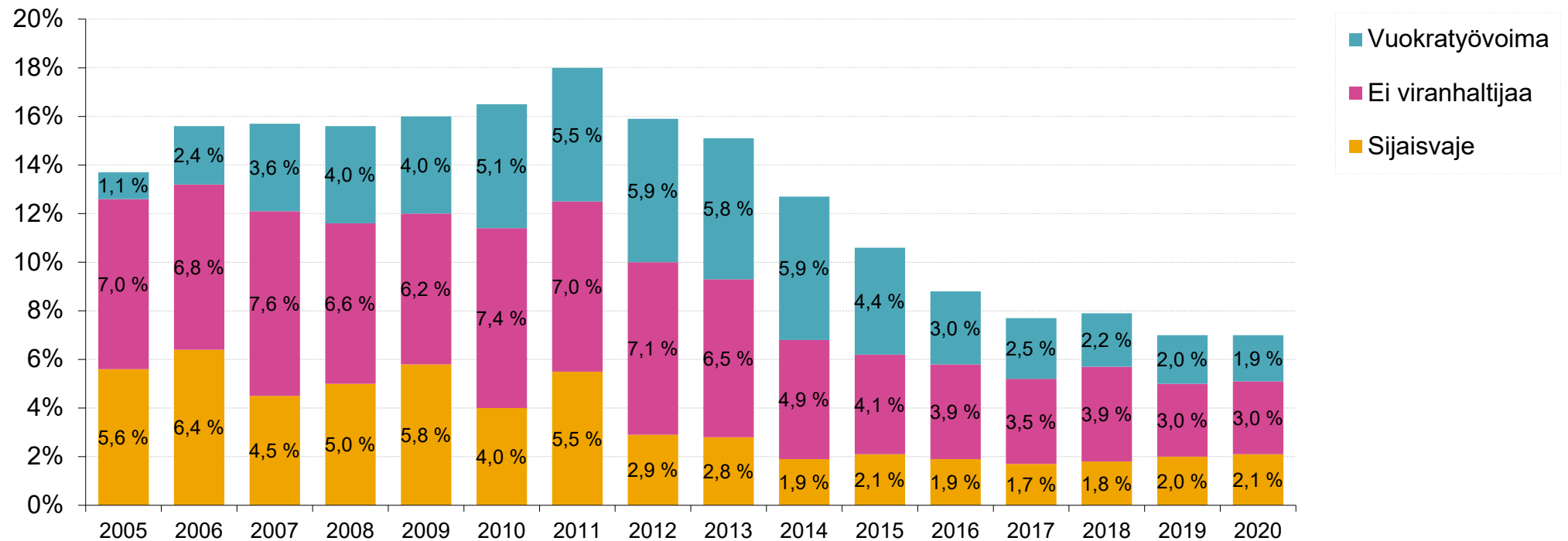
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE 2005 – 2020

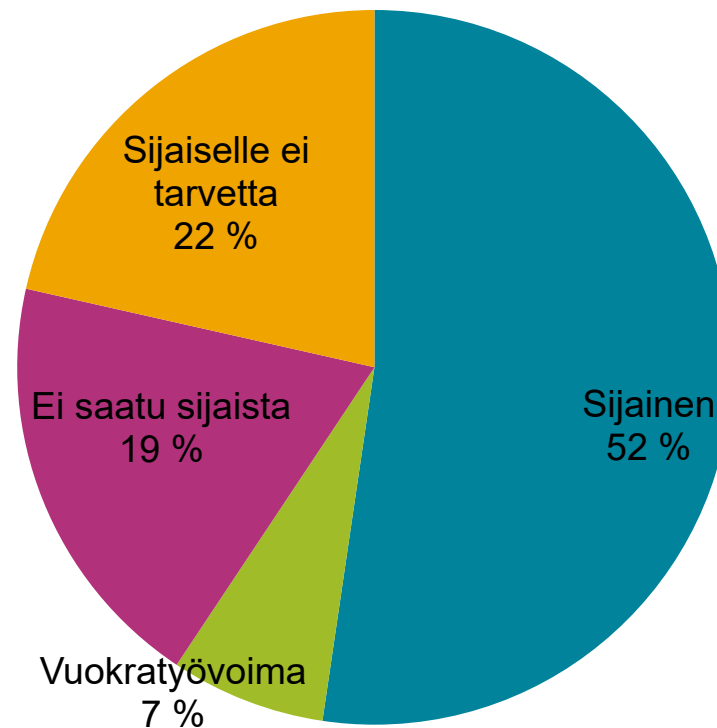
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE 2005 – 2020 JA VUOKRATYÖVOIMAN OSUUS

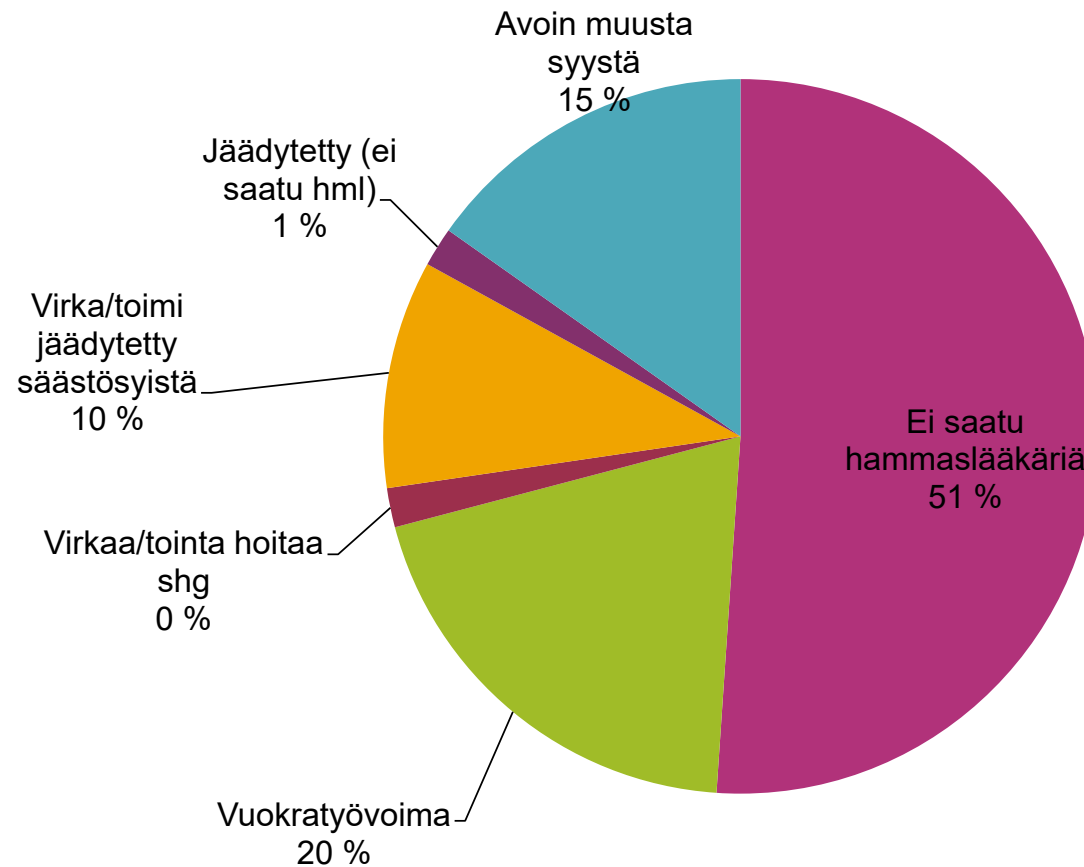
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE 2005 – 2020 LISÄTTYNÄ VUOKRATYÖVOIMALLA

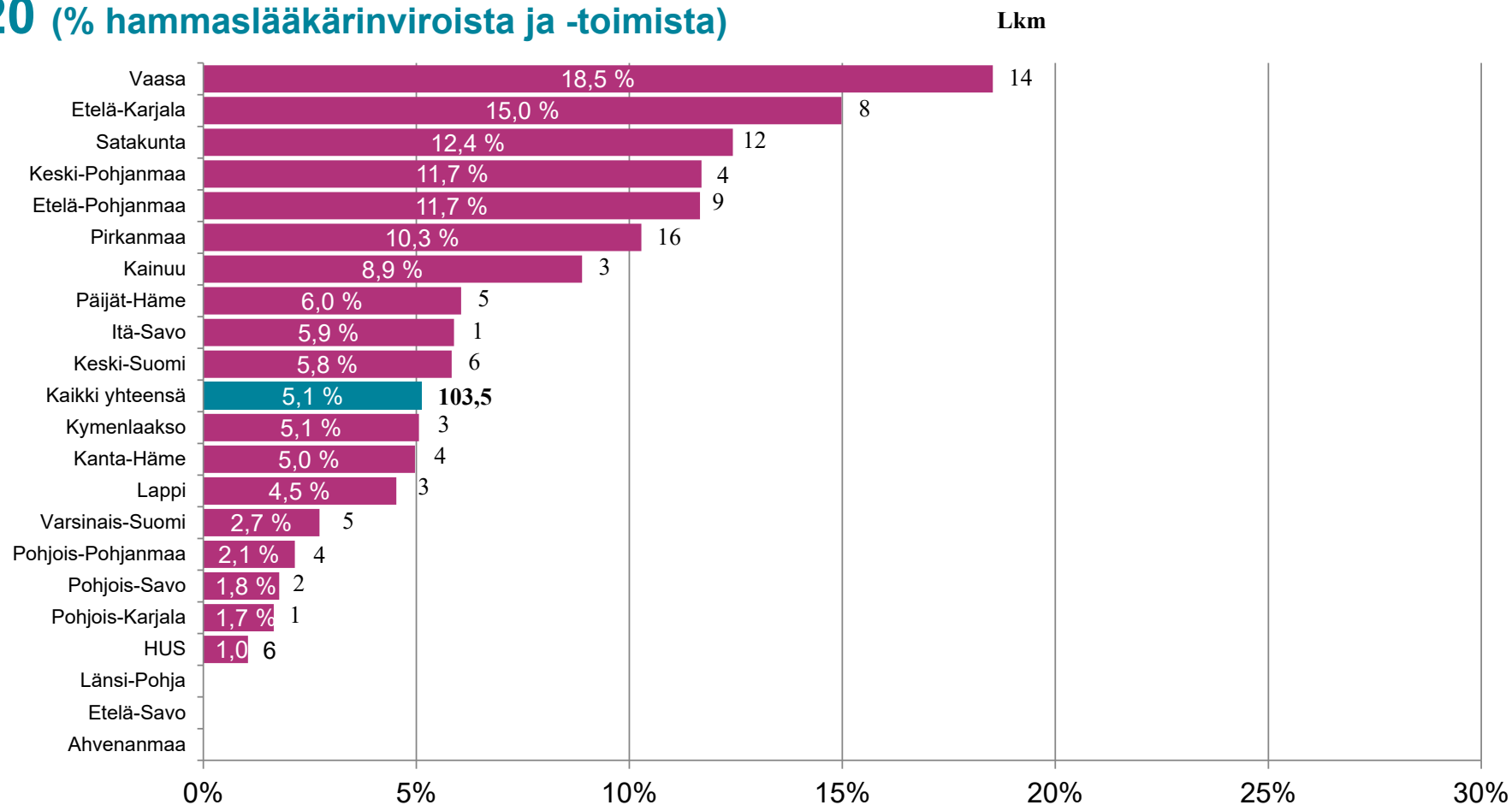
VIRAN- TAI TOIMENHALTIJA TILAPÄISESTI POISSA 7.10.2020

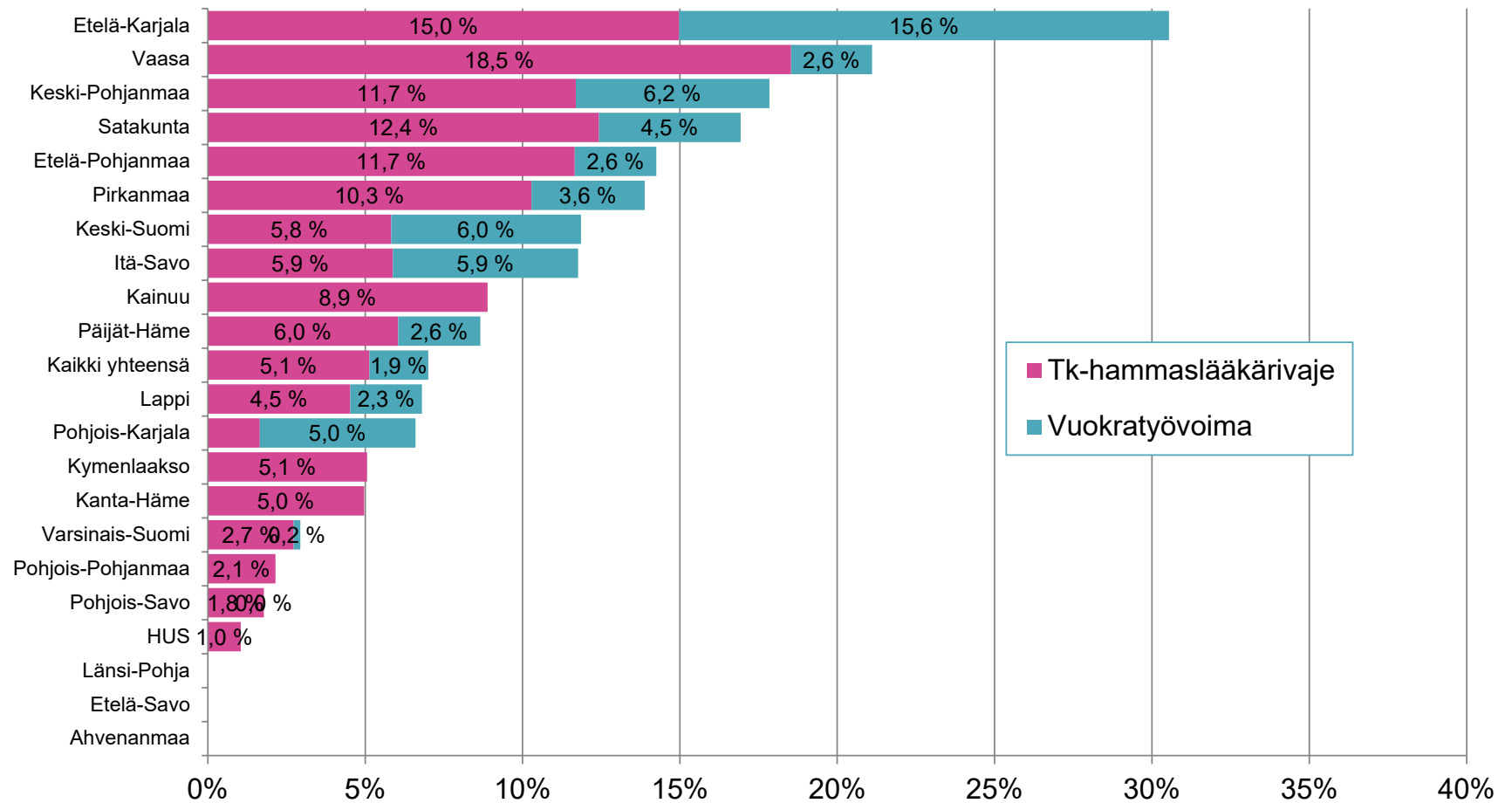
AVOIMET VIRAT JA TOIMET 7.10.2020

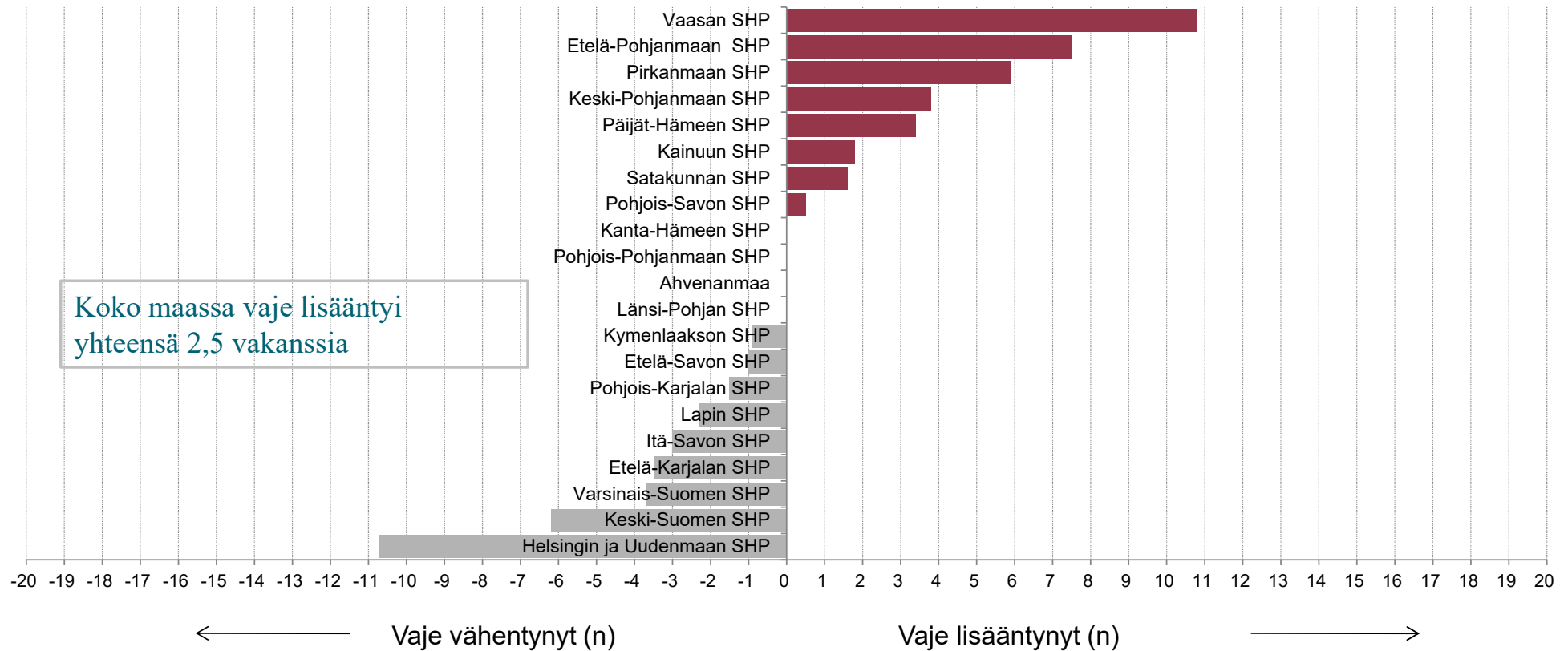
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE SAIRAANHOITOPIIREITTÄIN 7.10.2020 (% hammaslääkärinviroista ja -toimista)

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE JA VUOKRATYÖVOIMAN KÄYTTÖ SAIRAANHOITOPIIREITTÄIN 7.10.2020

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJEEN MUUTOS 2019 – 2020 SAIRAAHOITOPIIREITTÄIN. MUUTOS TÄYTTÄMÄTTÖMIEN VAKANSSIEN LUKUMÄÄRÄSSÄ.

Vajeen prosentuaalisia muutoksia sairaanhoitopiireittäin voi tarkastella THL:n Sotkanet.fi palvelussa <https://www.sotkanet.fi/>, ks. indeksi 3854 [”Täyttämättömien terveyskeskushammaslääkärin virkojen/toimien (hammaslääkärivaje) osuus kaikista terveyskeskushammaslääkärin viroista/toimista”]

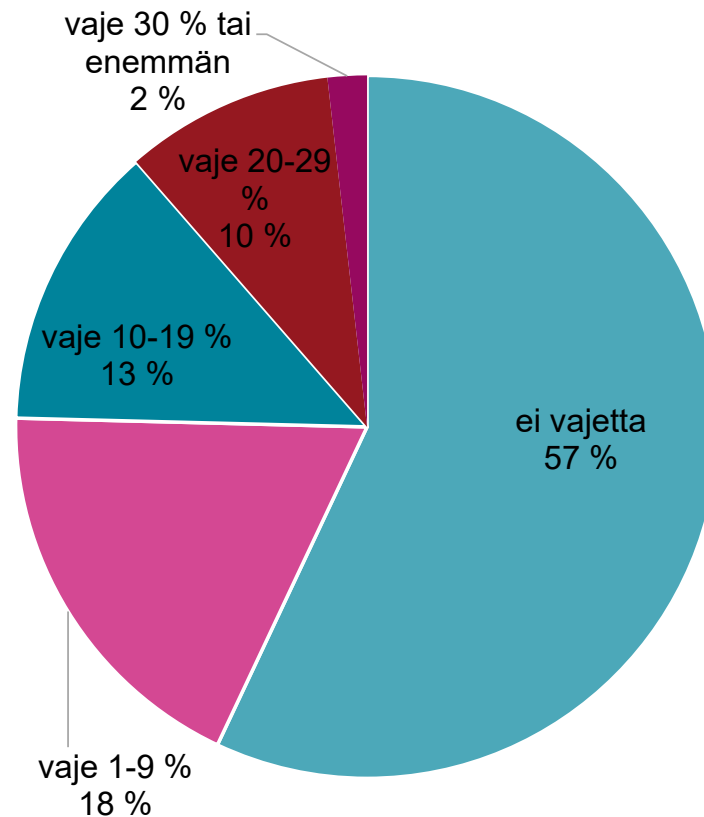
TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRITILANNE 7.10.2020

Terveyskeskushammaslääkärin virat ja toimet sekä vakanssi- ja hammaslääkäritiheyslaskemat

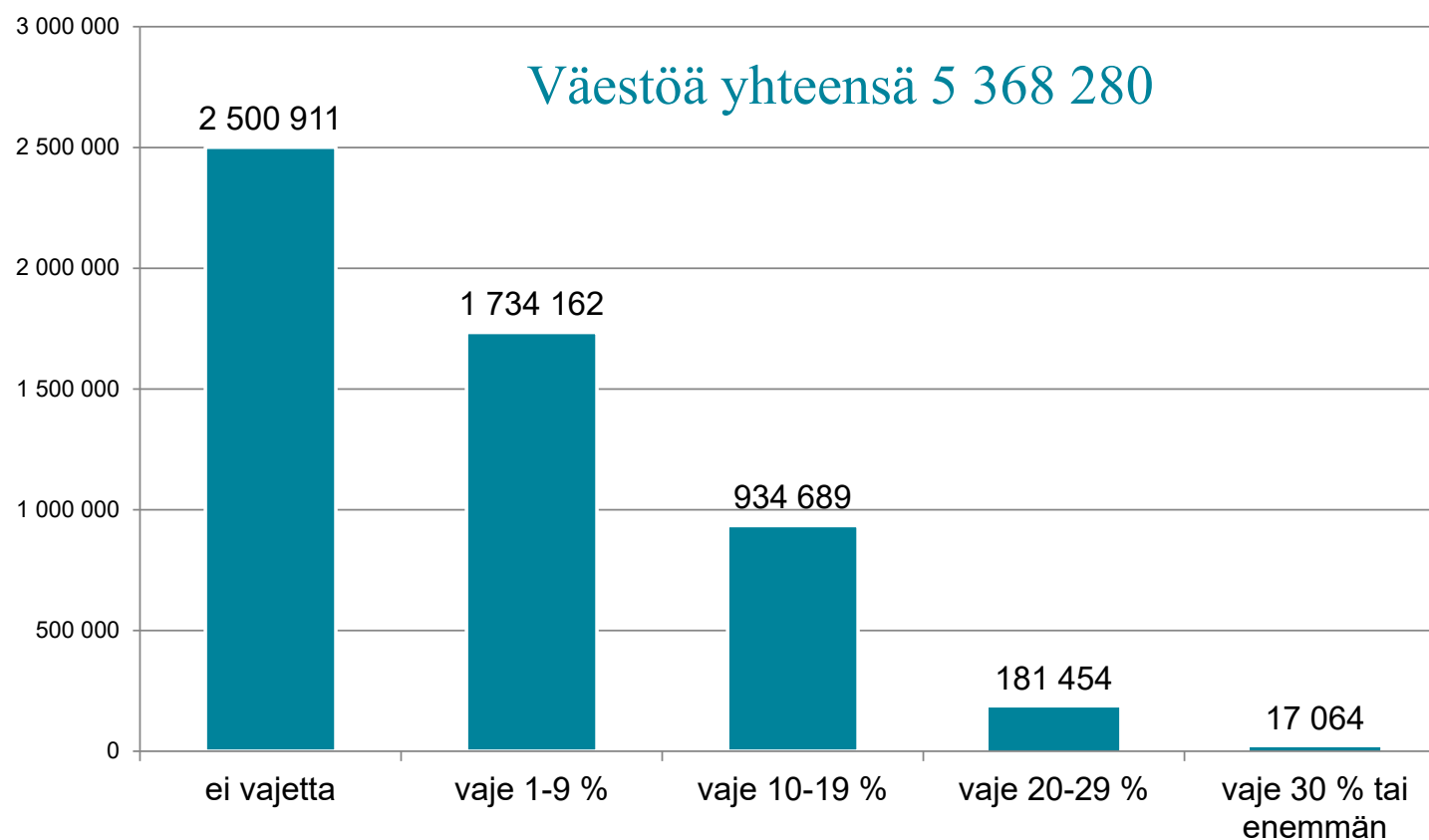
	Kaikki virat ja toimet	Virat/toimen- haltija työssä	Sijainen tai ei tarvetta täyttää	Vuokra- työvoima	Hammas- lääkärivaje	Hammas- lääkärivaje %	Asukkaita per tk-hml vakanssi	Asukkaita per hml**
Ahvenanmaa	7,0	7	0	0	0	0,0	4 272	1 495
Etelä-Karjalan SHP	51,4	32,9	2,8	8	7,7	15,0	2 507	1 475
Etelä-Pohjanmaan SHP	77,2	59,2	6	2	9	11,7	2 198	1 311
Etelä-Savon SHP	40,6	39,8	0,8	0	0	0,0	2 352	1 564
Helsingin ja Uudenmaan SHP	535,4	464,1	59,3	0	5,6	1,0	3 151	1 155
Itä-Savon SHP	17,0	15	0	1	1	5,9	2 480	1 757
Kainuun SHP	36,0	28,7	4,1	0	3,2	8,9	2 029	1 330
Kanta-Hämeen SHP	72,5	62,1	5,8	0	3,6	5,0	2 366	1 549
Keski-Pohjanmaan SHP	32,5	26,7	0	2	3,8	11,7	2 395	1 395
Keski-Suomen SHP	99,5	74,7	9	6	5,8	5,8	2 535	1 508
Kymenlaakson SHP	49,4	46,9	0	0	2,5	5,1	3 336	1 613
Lapin SHP	61,5	50,5	6,2	1,4	2,8	4,5	1 864	1 286
Länsi-Pohjan SHP	2,8	2,75	0	0	0	0,0	1 424	1 158
Pirkanmaan SHP	152,7	112,5	18,4	5,5	15,7	10,3	3 043	1 196
Pohjois-Karjalan SHP	60,6	55,6	1	3	1	1,7	2 742	1 796
Pohjois-Pohjanmaan SHP	172,3	165,4	3,2	0	3,7	2,1	2 313	1 078
Pohjois-Savon SHP	101,1	88,3	6	0	1,8	1,8	2 467	1 150
Päijät-Hämeen SHP	84,3	60,5	14,5	2,2	5,1	6,0	2 501	1 521
Satakunnan SHP	93,3	67,11	6	4,2	11,6	12,4	2 332	1 574
Vaasan SHP	77,7	58,9	1	2	14,4	18,5	2 182	1 211
Varsinais-Suomen SHP	190,7	165	17,8	0,4	5,2	2,7	2 518	942
Koko Suomi	2015,5	1683,7	0	37,7	103,5	5,1	2 664	1 232

** Asukkaita sairaanhoitopiirissä työskentelevää hammaslääkärinä kohti; mukana eri sektoreilla työskentelevät hammaslääkärit; lähde: Suomen Hammaslääkäriliiton jäsenrekisteri (laskennassa huomioitu myös liittoon kuulumattomat) [18.12.2020]

TERVEYSKESKUSTEN (N=114) JAKAUTUMINEN (%) VAJEPROSENTIN MUKAAN

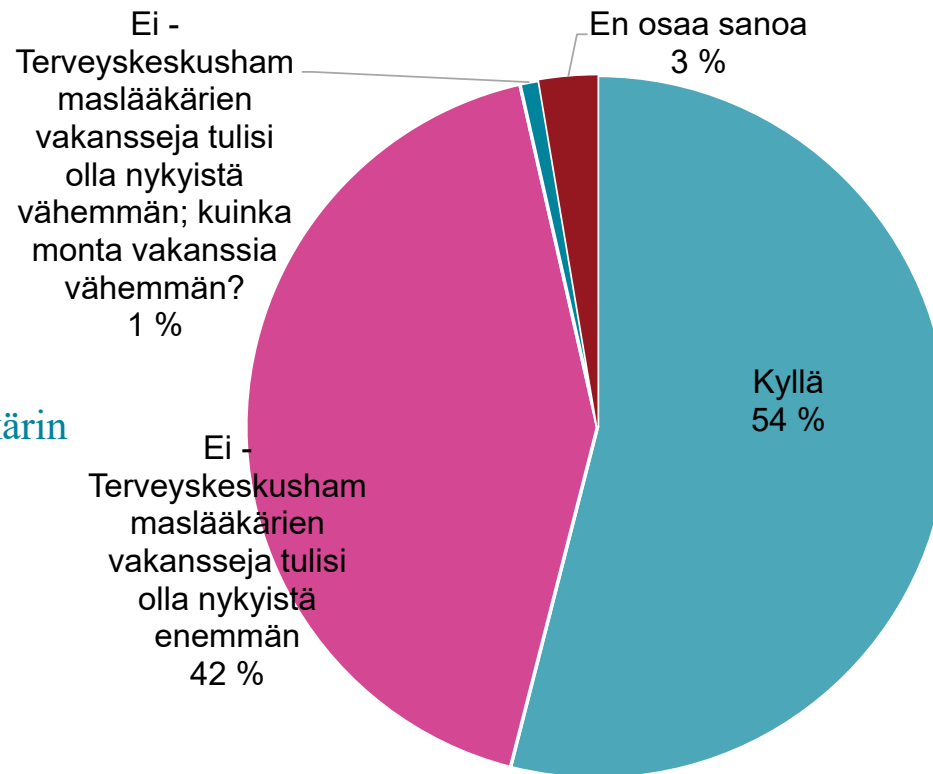
VÄESTÖN JAKAUTUMINEN (ASUKKAITA) TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJEEN MUKAAN 7.10.2020

ONKO VAKANSSIMITOITUS SOPIVA?

”ARVIOI, MIKÄ OLISI TERVEYSKESKUKSEESI SOPIVA TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIN VAKANSSIEN LUKUMÄÄRÄ SUHTEESSA PALVELUJEN TARPEeseen? OLETA VASTATESSASI, ETTÄ TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄREITÄ OLISI SAATAVILLA/REKRYTOITAVISSA ALUEELLANNE.”

Lisätarpeeksi arvioitiin yhteensä 139 terveyskeskushammaslääkärin vakanssia

OSTOPALVELUT 2020

= hammaslääkäripalveluja ostetaan yksityissektorilta (tai toiselta terveyskeskukselta)

Päivystykseen säännöllisen työajan ulkopuolella

- **28** hammaslääkäriä vuorokaudessa (2019: 39)
- 37 % terveyskeskuksista käyttää ostopalveluja (2019: 60 %)

Normaaliin toimintaan

- **80** hammaslääkäriä vuorokaudessa (2019: 60)
- 32 % terveyskeskuksista käyttää ostopalveluja (2019: 35 %)

Erikoishammashoitoon (Huom! Ei tarkoita erikoissairaanhoidon palveluita)

- **28** hammaslääkäriä vuorokaudessa (2019: 22)
- 72 % terveyskeskuksista käyttää ostopalveluja (2019: 77 %)

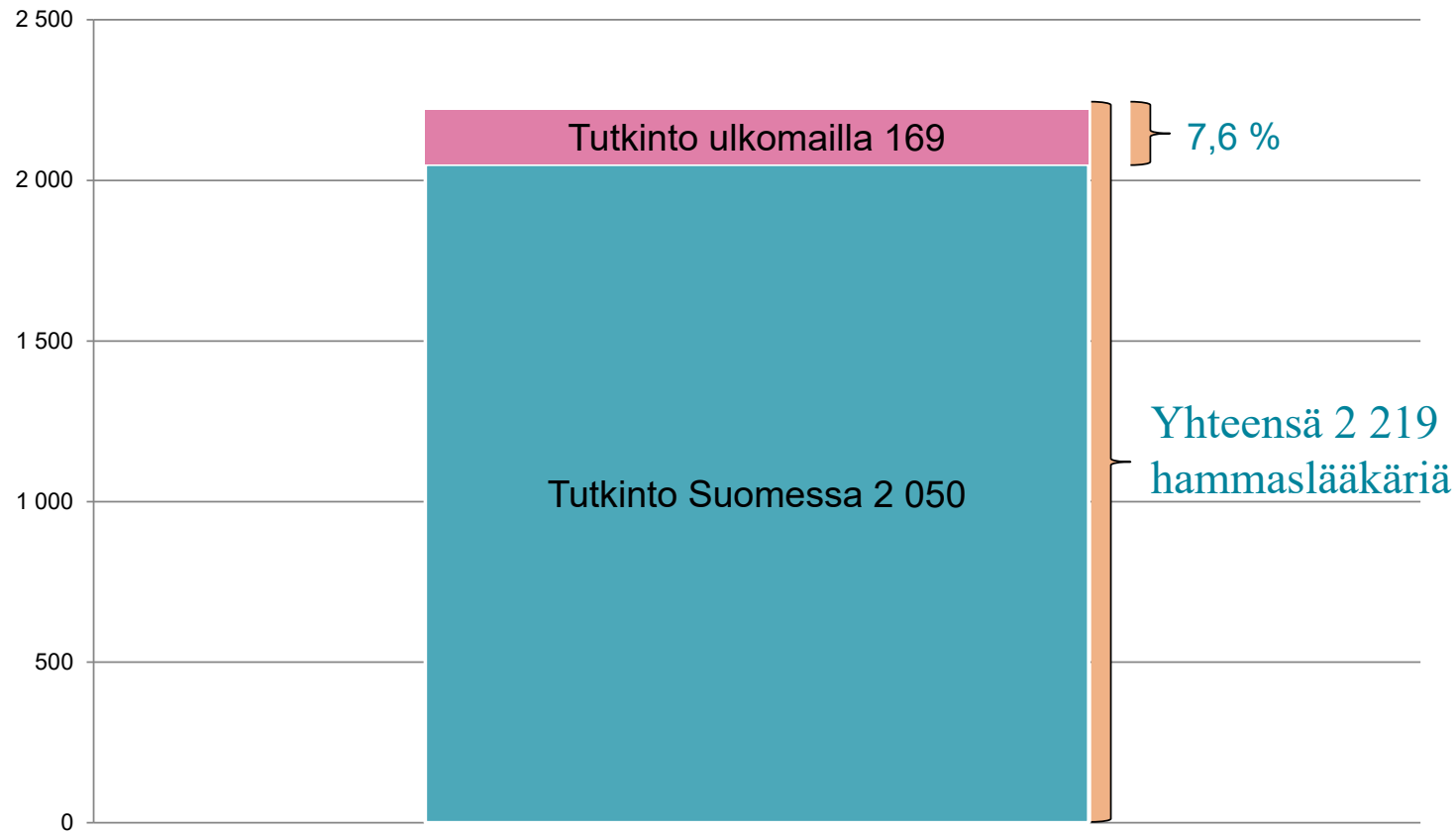

ULKOISTETUT HAMMASHOITOLAT 7.10.2020

- Kyselyhetkellä yhteensä 33 hammashoitola/terveyskeskusta oli ulkoistettu (2019: 36)
- Ulkoistettujen yksiköiden yhteenlaskettu väestöpohja oli 222 862 asukasta (2019: 237 433)
- Ulkoistuksista vastaavat yritykset olivat Terveystalo, Mehiläinen, Pihlajalinna ja Coronaria
- Ulkoistetuissa hammashoitoloissa oli kyselypäivänä töissä yhteensä 70 terveyskeskushammaslääkärin ja 4 erikoishammaslääkärin vakanssia vastaava määrä hammaslääkäri työvoimaa (2019: 82 ja 2); laskennalliset vakanssipohjat ulkoistetuissa yksiköissä olivat yhteensä 81 ja 6 (2019: 90 ja 4)

KOKO- TAI OSA-AIKAISESSA TYÖ- TAI VIRKASUHTEESSA OLEVIEN HAMMASLÄÄKÄRIEN LUKUMÄÄRÄ HENKILÖLUKUNA JA KUINKA MONI HEISTÄ ON SUORITTANUT HAMMASLÄÄKÄRIN PERUSTUTKINTONSA ULKOMAILLA

”ARVIOI TYÖVOIMAN SAATAVUUTTA ALUEELLANNE SEURAAVIEN AMMATTIRYHMIEN OSALTA JA AJATELLEN TERVEYSKESKUKSEN TILANNETTA”

